

Kouvolan kaupunki, Kouvolan työllisyysalue
Kouvolan kaupungin työllisyysjohtaja
Kirjaamo

Työttömyysturvan valvonta

Valvonta-asia, työvoimapolitiittisten lausuntojen käsittelyaika Kouvolan työllisyysalueella

1 Valvonta-asia

Lupa- ja valvontavirasto valvoo 1.1.2026 lukien työvoimaviranomaisten toiminnan lainmukaisuutta julkisten työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien osalta sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskusta (jäljempänä KEHA-keskus), kun se hoitaa työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisia tehtäviä. Lupa- ja valvontavirasto antaa myös valvontaan liittyvää ohjausta lainmukaiseen toimintaan.

Lupa- ja valvontavirasto seuraa suunnitelmaperusteisesti säännöllisesti ja jatkuvasti työttömyysturvan käsittelyaikoja työllisyysalueilla. Seuranta on toteutettu työllisyysaluekohtaisesti.

Työvoimaviranomaisten antamien työvoimapolitiittisten lausuntojen osalta seurantatavaksi on valittu seurannan tekeminen työvoimapolitiittisen T001-lausunnon perusteella, joka on esteetön työttömyysetuuden maksamisen salliva lausunto. Työvoimaviranomainen voi antaa T001-lausunnon työttömälle työttömyysetuutta hakevalle työnhakijalle työnhaun käynnistämisen jälkeen, jos kaikki työvoimapolitiittiset edellytykset työttömyysetuuden maksamiselle täyttyvät, eikä mitään etuuden estävää tai KEHA-keskuksen toimesta selvitettävää seikkaa asiassa ilmene. Lausunto T001 on työttömälle työnhakijalle tärkein työvoimapolitiittinen lausunto työttömyyden alussa, sillä lausunto mahdollistaa työttömyysetuuden maksajalle (Kansaneläkelaitos tai ao. työttömyyskassa) työttömyysetuuden maksamisen.

Lupa- ja valvontavirasto on 25.2.2026 antanut Kouvolan työllisyysalueella työvoimaviranomaisena toimivalle Kouvolan kaupungille huomautuksen vastaisen varalle, koska se ei ole noudattanut työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista (512/2024, määräaika-asetus) 1 §:n 2 momentissa säädettyä määräaika työvoimapolitiittisen lausunnon antamiselle. Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Kouvolan kaupunkia toimittamaan selvityksen, mihin toimenpiteisiin se on päätöksen johdosta ryhtynyt. Selvitystä on pyydetty myös siitä, annetaanko erilaisiin asiakasryhmiin kuuluville työnhaun aloittaville työnhakijoille työvoimapolitiittinen lausunto eriaikaisesti sen mukaan, kuinka ruuhkautunut tietyn asiakasryhmittymän henkilöstöresurssi on.

2 Selvitykset

Työvoimaviranomaisena toimiva Kouvolan kaupunki on 20.4.2026 toimittanut Lupa- ja valvontaviraston päätöksessään 25.2.2026 pyytämän selvityksen. Selvitys koostuu Kouvolan työllisyys- ja yrityspalvelujen 8.4.2026 päivätystä selvityksestä, jonka on allekirjoittanut työllisyysjohtaja Sami-Pekka Kalliokoski sekä 14.4.2026 päivätystä pöytäkirjan otteesta kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston päätöksestä. Selvityksen liitteenä on toimitettu käsittelyaikojen mediaanit, Mylly-raportti 31.3.2026.

3 Ratkaisu

Asia ei anna aiheutta Lupa- ja valvontavirastolle enempiin toimenpiteisiin. Valvontasian käsittely Lupa- ja valvontavirastossa päättyy.

4 Perustelut

4.1 Lupa- ja valvontaviraston toimivalta

Työttömyysturvalain 11 luvun 4 d §:n mukaan työttömyysturvalaissa työvoimaviranomaiselle ja Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskukselle säädettyjen tehtävien valvontaan sovelletaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 25 ja 26 §:ää.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 25 §:n 2 momentin mukaisesti Lupa- ja valvontavirasto voi suorittaa työvoimaviranomaiselle säädettyihin tehtäviin ja julkisiin työvoimapalveluihin liittyvää valvontaa myös omasta aloitteestaan.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 26 §:n 1 momentin mukaan, jos oma-aloitteisen valvonnan yhteydessä todetaan, että työvoimaviranomainen tai tämän palveluksessa oleva henkilö on menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, Lupa- ja valvontavirasto voi kiinnittää valvottavan huomiota hyvän hallinnon vaatimuksiin tai saattaa tämän tietoon käsityksensä lain mukaisesta menettelystä. Jos tätä ei asian kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat huomioon ottaen pidetä riittävänä, valvottavalle voidaan antaa huomautus, jollei virheellinen menettely tai velvollisuuden täyttämättä jättäminen luonteensa tai vakavuutensa perusteella anna aiheutta ryhtyä toimenpiteisiin muussa laissa säädetyn menettelyn käynnistämiseksi.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 26 §:n 2 momentin mukaan, jos tässä laissa tarkoitettujen palvelujen järjestämisessä havaitaan olennaisia puutteita taikka toiminta muutoin on lainvastaista, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa työvoimaviranomaiselle määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990). Hallituksen esityksen (HE 207/2022, s. 269) mukaan olennaisena puutteena pidettäisiin myös sitä, että

työvoimaviranomainen laiminlöisi työttömyysturvaan liittyvien lausuntojen antamisen säädetyissä määräajoissa.

4.2 Lainsäädäntö

Työttömyysturva on perustuslain (731/1999) 19 §:n 2 momentin mukaista työttömyyden aikaista perustoimeentulon turvaa, jolla toteutetaan lailla säädetty perusoikeus. Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti. Hallintolain 23 §:n mukaan hallintoasia on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä.

Työvoimaviranomainen tai KEHA-keskus antaa työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon siten kuin työttömyysturvalain (1290/2002) 11 luvussa säädetään. Työttömyysturvalain 2 luvun 1 §:n mukaan työttömyysetuuteen on työttömyysturvalaissa säädettyin edellytyksin oikeus kokoaikatyötä hakevalla työttömällä työnhakijalla. Työvoimaviranomainen antaa työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n nojalla työttömälle työnhakijalle edellytysten täytyessä työttömyysetuuden maksamisen sallivan esteettömän työvoimapolitiittisen lausunnon.

Työvoimapolitiittisten lausuntojen antamiseen on säädetty nimenomainen määräaika. Työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen (512/2024, voimassa 30.4.2026 saakka, ja voimassa 1.5.2026 lukien työ- ja elinkeinoministeriön asetus työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon sisällytettävistä tiedoista, 175/2026, määräaika-asetus) 1 §:n 1 momentin mukaan työttömyysturvalain 11 luvun 4 ja 4 a §:ssä tarkoitettu työvoimapolitiittinen lausunto tulee antaa ilman aiheutonta viivytystä. Asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaisesti työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n ja 4 a §:n 3 momentin nojalla **työvoimaviranomaisesta annettava lausunto tulee kuitenkin antaa viimeistään seitsemän kalenteripäivän kuluessa** siitä, kun hakija on toimittanut lausunnon antamiseksi tarpeellisen selvityksen tai kun määräaika selvityksen antamiseen on päättynyt, jollei asian laadusta, laajuudesta tai muusta erityisestä syystä johdu muuta.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että myös eduskunnan oikeusasiamies on laillisuusvalvontakäytännössään monissa tapauksissa katsonut, että viranomainen ei voi ruuhkautuneen työtilanteen, resurssipulan tai esimerkiksi töiden organisointiin liittyvien ongelmien vuoksi jättää huolehtimatta laissa säädetyistä velvoitteistaan (esimerkiksi EOAK/2149/2024, EOAK/4384/2023 ja EOAK/2490/2021).

4.3 Asian arviointi ja johtopäätökset

Hallintolain mukaan viranomaisen on käsiteltävä asiat ilman aiheetonta viivytystä sekä kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti. Työvoimapoliittisen lausunnon antamista koskeva määräaika-asetus edellyttää, että työvoimaviranomainen antaa sen toimivaltaan kuuluvat työvoimapoliittiset lausunnot säädettyssä seitsemän kalenteripäivän määräajassa, jollei asian laadusta, laajuudesta tai muusta erityisestä syystä johdu muuta.

Kouvolan kaupunki erittelee selvityksessään jo toteutettuja toimenpiteitä Lupa- ja valvontaviraston päätöksen 25.2.2026 johdosta seuraavasti.

Kouvolan työllisyys- ja yrityspalveluissa on siirretty seitsemän (7) henkilötyövuotta muihin tehtäviin kohdennetuista resursseista eli noin 15 % henkilöasiakkaiden työnvälityspalveluiden kokonaisasiantuntijaresursointiin lisäystä työttömyysturvalausuntojen ruuhkan purkamiseksi. Alkuvuonna 2026 on hyödynnetty sijaisapua muista tiimeistä erityisesti tilanteissa, joissa T001-lausuntojen käsittely on ruuhkautunut.

Selvityksen mukaan Alkupalvelut-tiimissä on hyödynnetty toimintatapaa, jossa työttömyysturvan selvitys erotetaan ruuhkatilanteessa muusta palveluprosessista. Tällöin asiakkaan työttömyysturvaan liittyvät tehtävät (mm. selvityspyyntöjen avaaminen, arvio työvoimapoliittisista edellytyksistä, T001-lausunnon antaminen) tehdään ennen muun palveluprosessin syventämistä (esim. alkuhaastattelun järjestäminen, palveluihin ohjaus). Käytäntöä sovelletaan systemaattisesti mahdollisissa tulevilla ruuhkatilanteissa.

Kouvolan työllisyys- ja yrityspalveluissa on selvityksen mukaan vahvistettu lähijohtamista. Tämä on tehty osana laajempaa palveluprosessin ja strategiatyön kehittämistä, mutta erityistä huomiota on kiinnitetty työttömyysturvalaissa tarkoitettujen lausuntojen lakisääteiseen käsittelyaikaan. Esihenkilöt seuraavat säännöllisesti käsittelyaikoja KEHA-keskuksen raporteista sekä Asiantuntijan työmarkkinatori -järjestelmän työlistojen avulla. Käsittelyaikatilanteet käydään läpi säännöllisesti esihenkilöpalaverissa sekä sovitaan tarvittavista toimenpiteistä. Lähijohto puuttuu viiveisiin välittömästi muun muassa resurssijärjestelyin.

Kouvolan kaupunki erittelee selvityksessään myös työttömyysturvalausuntojen antamista eri asiakasryhmille ja toimenpiteitä yhdenvertaisuuden varmistamiseksi seuraavasti.

Työhaun aloittavien asiakkaiden työttömyysturva-asioita hoidetaan Kouvolan työllisyys- ja yrityspalveluissa 1) Alkupalvelut-tiimissä, 2) Kansainväliset palvelut -tiimissä sekä 3) toimialatiimeissä. Ne työnhakijat, joille lain mukaan on järjestettävä alkuhaastattelu, hoidetaan Alkupalvelut-tiimissä sekä Kansainväliset palvelut -tiimissä (kotoutuja-asiakkaat). Kun työnhaku alkaa, työvoimaviranomaisen on lain mukaan järjestettävä työnhakijalle henkilökohtainen alkuhaastattelu ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään 10 arkipäivän kuluessa työhaun alkamisesta. Koska alkuhaastatteluun liittyy tiukka lakisääteinen määräaika sekä tarkka vähimmäissisältö, pyritään alkuhaastatteluiden keskittämällä varmistamaan, että määräaika ja sisältö toteutuvat

yhdennemukaisesti kaikkien niiden työnhakijoiden kohdalla, joille laissa edellytetään alkuhaastattelua. Samalla alkuvaiheen palvelutarpeen arviointi ja työllistymissuunnitelman laadinta hoidetaan erikoistuneessa tiimissä, joka keskittyy nimenomaan näihin velvoitteisiin. Toimialatiimi vastaa puolestaan niiden työnhakijoiden työnhaun alkuprosessista, joille alkuhaastattelua ei lain mukaan tarvitse järjestää. Näin toimialatiimi voi keskittyä heidän palveluohjaukseensa ja työnhaun tukemiseen ilman alkuhaastatteluun liittyvää määrääaikaa.

Kouvolan kaupunki toteaa selvityksessään, että ajalla 1.4.–30.9.2025 erityinen asiakaspaine kohdistui Alkupalvelut-tiimiin, mikä on johtanut siihen, että osa työnhaun aloittavista asiakkaista (jotka kuuluvat Alkupalveluihin) on saanut T001-lausunnon keskimäärin myöhemmin kuin muiden tiimien asiakkaat.

Kouvolan kaupunki ilmoittaa selvityksessään, että mikäli jonkin tiimin käsittelyajat alkavat pidentyä, esihenkilöt siirtävät resursseja väliaikaisesti tiimistä toiseen, jotta eri ryhmien asiakkaiden käsittelyajat pysyvät yhdennemukaisena. Kouvolan kaupunki toteaa toimineensa näin muun muassa vuodenvaihteessa 2025–2026, jolloin uusia asiakkaita ilmoittautui samanaikaisesti työnhakijoiksi iso määrä ja erityistä asiakaspainetta koettiin Alkupalvelut-tiimissä.

Yhteenvedon selvityksessä todetaan, että Kouvolan työllisyys- ja yrityspalvelut ei ole pysynyt lakisääteisissä käsittelyajoissa työvoimapolitiittisten lausuntojen osalta. Kouvolan työllisyys- ja yrityspalvelut pitää työttömyysturvaa perusoikeutena sekä T001-lausuntoa perustoimeentulon turvaamisen kannalta kriittisenä. Kouvolan työllisyys- ja yrityspalvelut on ryhtynyt toimenpiteisiin, jotka kohdistuvat sekä prosesseihin, johtamiseen että resursseihin, ja korostaa, että työnhakijan asiakasryhmällä tai tiimillä ei saa olla vaikutusta työvoimapolitiittisten lausunnon antamisen ajankohtaan, vaan lausunnot tulee antaa yhdenvertaisesti ja asetuksen 512/2024 mukaisessa määräajassa. Kouvolan työllisyys- ja yrityspalvelut arvioi yhteenvedossaan, että selvityksessä kuvatuilla toimenpiteillä on onnistuttu lyhentämään työttömyysturvalausuntojen käsittelyaikaa. Selvityksen liitteessä esitetyn tiedon mukaan maaliskuussa 2026 T001-lausuntojen käsittelyaika oli keskimäärin 9 arkipäivää.

Johtopäätökset

Selvityksen mukaan T001-lausuntojen käsittelyaikoja seurataan edelleen pääsääntöisesti KEHA-keskuksen Työttömyysturva-raporteista. Kouvolan kaupunki ilmoittaa, että tarkempaa raportointia ei ole toistaiseksi saatu käyttöön, mutta selvitystyötä jatketaan.

Lupa- ja valvontavirasto on todennut, että viranomaisen tietyn asiakkaan kuuluminen esimerkiksi johonkin tiettyyn alkupalvelun ryhmään, ei voi määrittää työvoimapolitiittisten lausunnon antamisen ajankohtaa tai oikeuttaa tietyn asiakasryhmän lausunnonantoviivettä, vaan lausuntojen antamisessa tulee noudattaa hallintolain yhdenvertaisuusperiaatetta. Lupa- ja valvontavirasto katsoo saatujen selvitysten perusteella tämän aiemmin huomioidun epäkohdan tulleen korjatuksi asianmukaisesti.

Lupa- ja valvontavirasto pitää erittäin tärkeänä, että työvoimaviranomainen noudattaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon sisällytettävistä tiedoista (175/2026, 30.4.2026 saakka 514/2024) 1 §:n 2 momentissa säädettyä määräaika työvoimapolitiittisen lausunnon antamiselle. Asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaisesti työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n ja 4 a §:n 3 momentin nojalla työvoimaviranomaisesta annettava lausunto tulee kuitenkin antaa viimeistään seitsemän kalenteripäivän kuluessa siitä, kun hakija on toimittanut lausunnon antamiseksi tarpeellisen selvityksen tai kun määräaika selvityksen antamiseen on päättynyt, jollei asian laadusta, laajuudesta tai muusta erityisestä syystä johdu muuta.

Lupa- ja valvontavirasto on 2.7.2026 tarkistanut KEHA-keskuksen tietojärjestelmäpalveluiden tuottamista digitaalisista Työttömyysturva-raporteista, että Kouvolan työllisyysalueella työvoimapolitiittisen T001-lausunnon käsittelyaikamediaani on ollut vuoden 2026 maaliskuussa 9 päivää, huhtikuussa 10 päivää, toukokuussa 10 päivää ja kesäkuussa 8 päivää. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että raportointityökalu antaa käsittelyaikatiedoksi mediaanitiedon, eikä raporttiedoista pystytä erittelemään myöskään mahdollisia asian laatuun, laajuuteen tai muusta erityisestä syystä johtuvia seikkoja.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa saatujen selvitysten ja käsittelyaikojen mediaaniraportin perusteella, että Kouvolan kaupunki on ryhtynyt selvästi oikeansuuntaisiin toimiin korjatakseen työvoimapolitiittisten lausuntojen (selvitetty T001-lausuntoja) käsittely- ja antamisaikaviiveitä. Työttömyysturvalausuntojen käsittelyaika on lyhentynyt. Lupa- ja valvontavirasto katsoo Kouvolan työllisyysalueella työvoimaviranomaisena toimivan Kouvolan kaupungin korjaavat toimet työvoimapolitiittisen lausunnonantomenettelyssä riittäviksi tämän valvonta-asian osalta.

Lupa- ja valvontavirasto seuraa Kouvolan työllisyysalueella annettavien lausuntojen käsittelyaikoja valtakunnallisen ja valvontasuunnitelmaan perustuvan seurannan yhteydessä.

5 Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut.

6 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n 2 momentin perusteella voi hakea muutosta valittamalla.

7 Lisätiedot

Asian käsittelyyn Lupa- ja valvontavirastossa on osallistunut ylitarkastaja Marika Taari.

Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Ari Sormunen, puh. 0295 254 000 (vaihe).

8 Päätöksen hyväksyminen

Ryhmäpäällikkö, juristi

Marjaana Sauvola-Lukkari

Ylitarkastaja

Ari Sormunen

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

9 Jakelu

Kouvolan kaupunki, Kouvolan työllisyysalue
Kouvolan kaupungin työllisyysjohtaja

10 Tiedoksi

Työ- ja elinkeinoministeriö

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaiht. 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/39466/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/39466/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Sauvola-Lukkari Marjaana 11.08.2026 10:34

Esittelijä Sormunen Ari 11.08.2026 09:16